

Cursos de llengües per a persones nouvingudes

Fundació Privada Integramenet

Octubre 2019

L'oferta formativa en cursos de llengües a la Fundació Integramenet

La Fundació Privada Integramenet entén l'acollida lingüística com a primer pas per al reconeixement mutu. La comunicació és un element clau per la inclusió social i laboral de les persones. Els alumnes, a la vegada que aprenen un idioma, estableixen vincles socials i culturals amb persones d'arreu del món que viuen a Santa Coloma de Gramenet

L'entitat ofereix cursos de català, castellà, anglès i alfabetització en castellà durant el curs escolar. Hi ha dos períodes de matriculació els mesos gener i setembre. Els cursos de català es realitzen d'acord amb els programes de llengua catalana establerts per la Direcció General de la Política Lingüística actualment vigents, en aquest sentit l'entitat té signat un conveni de col·laboració amb el Consorci per a la Normalització Lingüística (codi L004-01100-070-13) per promoure l'ús social del català.

Dades generals d'inscripció dels cursos de llengües durant l'any 2019

- **1r quadrimestre (de febrer a juny)**
  - o Dies de matriculació: 23 i 24 de gener
  - o 280 persones inscrites
  - o Oferta formativa:
    - **Castellà**
      - 1 curs d'alfabetització de nivell 1 en horari de tarda
      - 1 curs d'alfabetització de nivell 2 en horari de matí
      - 2 cursos de nivell 1 en horari de matí
      - 2 cursos de nivell 2 en horari de tarda
    - **Català**
      - 1 curs de nivell 1 en horari de matí
      - 1 curs de nivell 1 en horari de tarda
    - **Anglès**
      - 1 curs de nivell bàsic en horari de tarda

- **2n quadrimestre (d'octubre a gener de 2020)**
  - o Dies de matriculació: 17 i 18 de setembre
  - o 252 persones inscrites
  - o Oferta formativa:
    - **Castellà**
      - 1 curs d'alfabetització de nivell 1 en horari de tarda
      - 1 curs d'alfabetització de nivell 2 en horari de matí
      - 1 curs de nivell 1 en horari de matí
      - 2 cursos de nivell 1 en horari de tarda
      - 1 curs de nivell 2 en horari de matí
    - **Català**
      - 1 curs de nivell 1 en horari de matí
      - 1 curs de nivell 1 en horari de tarda
    - **Anglès**
      - 1 curs de nivell bàsic en horari de tarda

- **L'any 2019 s'han inscrit un total de 532 persones** als cursos de llengües de la Fundació Privada Integramenet.

Informe de dades d'inscripcions (octubre 2019 – gener 2020)

Durant el període d'inscripció s'han recollit una sèrie de dades que ajuden a entendre i contextualitzar la necessitat social que representen els cursos de llengües a Santa Coloma de Gramenet. Aquesta particular foto d'un moment determinat en un territori concret de l'àrea metropolitana de Barcelona també pot servir per fer-se una idea dels reptes, debats o interrogants que com a país ens planteja l'acollida lingüística.

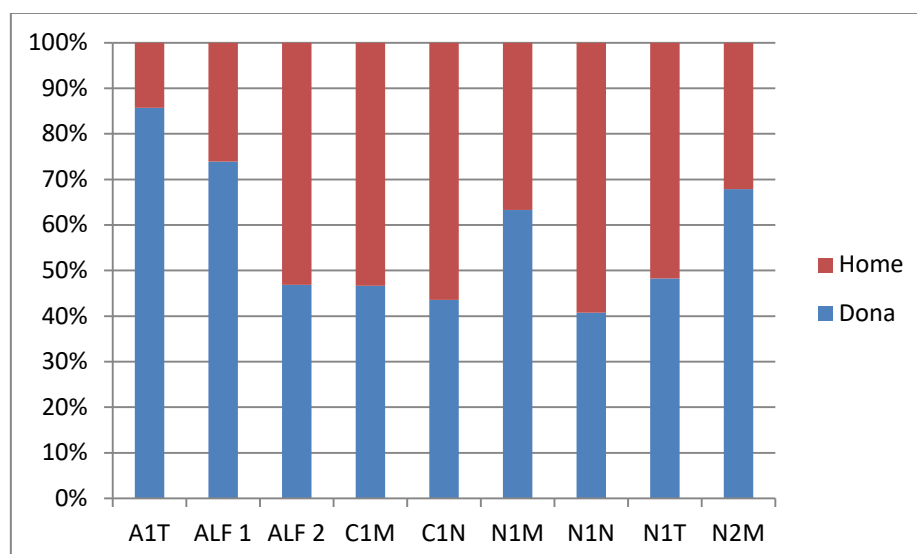
Més demanda que oferta: 252 places esgotades en 2 dies

El passat dimarts 17 de setembre es va obrir el període d'inscripció per als cursos de llengües per al període d'octubre de 2019 a gener de 2020 a l'entitat. Com cada any la demanda va superar de llarg l'oferta que bonament es pot oferir des de la fundació. El mateix matí del dia que es van obrir les inscripcions ja es van omplir 200 places, gairebé el 80% de l'oferta. I a l'endemà es van esgotar les **252 places disponibles per aquest quadrimestre**. Van ser dos dies intensos els quals la fundació va afrontar gràcies a la feina dels voluntaris i voluntàries.

Les dades sobre les inscripcions inclouen la "mortaldat de matricula" inherent a qualsevol procés de matriculació en formació de persones adultes que, per diferents vicissituds, es donen de baixa al començar el curs. Hi ha hagut **38 baixes inicials**, el que representa un **15% del total** de les places disponibles.

Dades d'inscripció per curs i gènere

Curs	Dones	Homes
A1T Anglès nivell 1 - tarda	85,71%	14,29%
ALF1 Alfabetització nivell 1 (castellà) - tarda	73,91%	26,09%
ALF2 Alfabetització nivell 2 (castellà) - tarda	46,88%	53,13%
C1M Català nivell 1 - matí	46,67%	53,33%
C1N Català nivell 1- tarda	43,59%	56,41%
N1M Castellà nivell 1 - matí	63,33%	36,67%
N1N Castellà nivell1 - tarda	40,74%	59,26%
N1T Castellà nivell 1 - tarda	48,28%	51,72%
N2M Castellà nivell 2 - tarda	67,86%	32,14%
Total inscripcions	54,76 %	45,24%

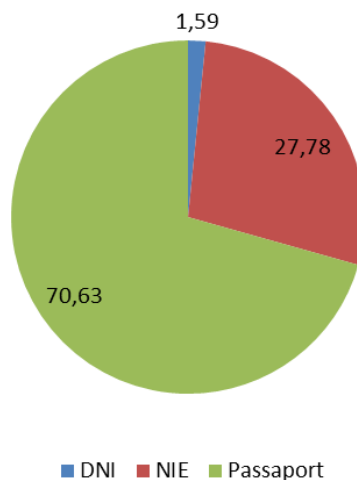
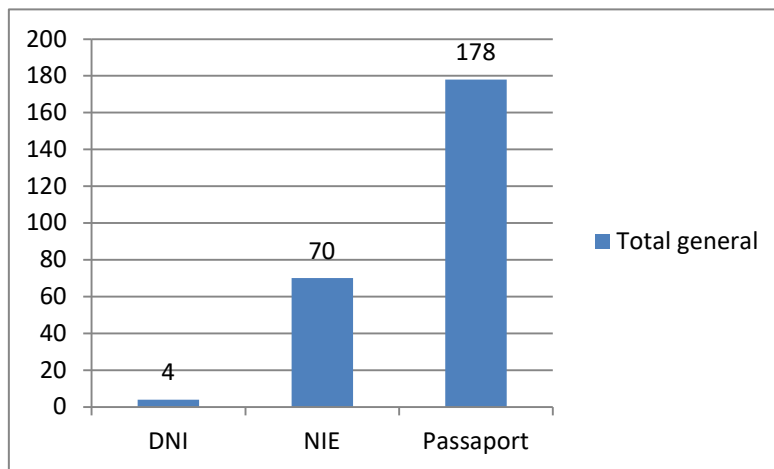
A nivell general hi ha més participació de dones (54,76%) que d'homes (45,24%). Aquesta participació femenina és especialment important en el curs d'anglès (85,71%), en el d'alfabetització de nivell 1 (73,91%) i en el de castellà de nivell 2 (67,86%).

Cal destacar el curs de nivell 1 d'alfabetització, en el que la majoria d'alumnes són dones de cultura islàmica que no saben llegir ni escriure en el seu propi idioma i fan un primer pas important en la seva promoció social.

Situació administrativa en el moment de la inscripció

Documentació	DNI	NIE	Passaport
A1T	7,14	50,00	42,86
ALF 1	4,35	52,17	43,48
ALF 2	3,13	34,38	62,50
C1M	0,00	13,33	86,67
C1N	0,00	7,69	92,31
N1M	0,00	36,67	63,33
N1N	0,00	18,52	81,48
N1T	3,45	10,34	86,21
N2M	0,00	50,00	50,00
Total inscripcions	1,59	27,78	70,63

La majoria dels alumnes no tenen regularitzada la seva situació administrativa, el que pot indicar que ens trobem amb persones que han experimentat processos migratoris recents.

Número d'inscrits per nacionalitat

Nacionalitat	Dones	Homes	Total
Marroc	42	27	69
Índia	19	18	37
Pakistan	10	8	18
Bangla Desh	5	11	16
Brasil	9	4	13
Colòmbia	6	4	10
Perú	3	2	5
Hondures	5	0	5
Veneçuela	3	1	4
Rússia	2	2	4
Nigèria	1	3	4
Altres 15 nacionalitats	33	34	67
Total inscripcions	138	114	252

En aquesta taula queda molt clar quina és la diversitat cultural que passa per les aules d'Integramenet. A aquestes dades cal afegir les dades de persones ateses, tant en acollida com als cursos de llengües, **durant 2018: més de 1.500 persones de més de 50 nacionalitats.**

El país amb més representació d'alumnes als cursos de llengües de la fundació és el Marroc amb 69 alumnes, dels quals hi ha molta més representació de dones que d'homes (dada particularment significativa), seguit de la Índia i Pakistan que aporten 37 i 18 alumnes respectivament.

Curs d'obtenció del Certificat de Primera Acollida

La Fundació Integramenet acull un curs d'obtenció del Certificat de Primera Acollida. El curs és totalment gratuït i està organitzat per l'empresa Tuti Serveis Pedagògics i Socials i finançat per la Secretaria d'Igualtat, Migracions i Ciutadania del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies de la Generalitat de Catalunya. Des de la fundació oferim les nostres aules per a que es pugui desenvolupar aquesta formació de dilluns a dijous de 15.30 a 18.30h.

El curs servirà a les persones usuàries per demanar el certificat de primera acollida que atorga el Govern de la Generalitat, tindrà una durada total de 135 hores i estarà estructurat en quatre mòduls. Aquesta formació suposa un conjunt d'accions i recursos per donar resposta a les necessitats de formació i informació de les persones immigrades, refugiades i catalanes retornades per promoure la seva autonomia personal i facilitar la seva incorporació a la societat catalana. Les accions formatives estan estructurades en 4 mòduls:

Mòdul A: per aprendre català amb un mínim de 90 hores de formació (Nivells A1/A2).

Mòdul B: sobre coneixements laborals amb una durada mínima de 15 hores.

Mòdul C: per adquirir coneixements de la societat catalana i del seu marc jurídic, amb un mínim de 15 hores.

Mòdul D: que incorpora coneixements sobre prevenció de violència de gènere amb una durada mínima de 15 hores.

La realització dels quatre mòduls dóna accés al **Certificat de Primera Acollida que atorga la Generalitat de Catalunya**

Conclusions

La Fundació Integramenet creu que l'oferta formativa en llengües ha de tenir un equilibri saludable entre "la mercantilització" o utilitarisme del requeriment administratiu (certificació) i l'aprenentatge de la llengua com a mitja decisiu en el procés d'inclusió i cohesió social de les persones. A Integramenet s'intenta donar resposta a les necessitats d'aquest dualisme des de l'acció social.

Des del 2016 la Fundació Integramenet està en contacte amb altres entitats públiques i privades de Santa Coloma que també ofereixen cursos de llengües per a persones nouvingudes amb l'objectiu de:

- Posar en comú informacions i experteses, fortaleces diverses i poder compartir reptes entre els diferents actors de la ciutat que ofereixen aquesta formació lingüística en qualsevol format o modalitat.
- Compartir la mirada envers les necessitats sociolingüístiques en matèria d'acollida a la ciutat de Santa Coloma de Gramenet.
- Identificar millores en la resposta a les necessitats de manera coordinada i amb criteris d'eficiència.

Per tramitar el permís de residència l'Estat Espanyol demana, entre d'altres requisits, el coneixement de la llengua castellana certificable amb cursos de 45 hores de durada. A més cal tenir en compte, que els curs de 45 hores de català de nivell 1 és un requisit bàsic per poder obtenir després el certificat d'acollida que expedeix la Generalitat de Catalunya, un document també vàlid per tramitar el permís de residència per la via de l'arrelament.

A Santa Coloma de Gramenet, i a Catalunya en general, la demanda de cursos en català pràcticament es cobreix amb les places que s'ofereixen per part del Consorci per la Normalització Lingüística (CNL). Però, en aquest sentit, no hi ha una oferta pública de cursos de castellà per a persones nouvingudes, per tant han de ser les entitats del tercer sector les que facin front a aquesta demanda.

Així, les raons per les que la demanda de cursos de castellà és més alta que els de català poden ser:

- Les purament administratives, o de tràmit, per aconseguir el certificat i poder tramitar el permís de residència amb l'Estat Espanyol.
- Que no hi ha una oferta pública de places en aquesta llengua.
- Que la llengua dominant en el territori, àrea metropolitana de Barcelona, és el castellà i per tant, les persones nouvingudes per poder comunicar-se i interactuar cultural i socialment en el seu nou entorn prefereixen aquest idioma.

S'ha de tenir present que per tramitar el permís de residència l'Estat Espanyol demana, entre d'altres requisits, el coneixement de la llengua castellana certificable amb cursos de 45 hores de durada. I d'altra banda, els cursos de 45 hores de són un requisit bàsic per poder obtenir després el certificat d'acollida que expedeix la Generalitat de Catalunya, un document també vàlid per tramitar el permís de residència per la via de l'arrelament.

A Santa Coloma de Gramenet, i a Catalunya en general, la demanda de cursos en català pràcticament es cobreix amb les places que s'ofereixen per part del Consorci per la Normalització Lingüística (CNL). Però, en aquest sentit, no hi ha una oferta pública de cursos de castellà per a persones nouvingudes, per tant han de ser les entitats del tercer sector les que facin front a aquesta demanda.